

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»

(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій)

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2025

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : К. А. Мамонов, В. В. Гой, Р. С. В'яткін. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. – 20 с.

Укладачі: д-р екон. наук, проф. К. А. Мамонов,
канд. екон. наук, асист. В. В. Гой,
д-р філос., доц. Р. С. В'яткін

Рецензент

Ю. Б. Радзінська, кандидат технічних наук, доцент кафедри земельного адміністрування та геоінформаційних систем Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою земельного адміністрування та геоінформаційних систем, протокол № 19 від 14 травня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	5
Змістовий модуль 1 Напрями та особливості проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру	5
Тема 1 Напрями проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (6 годин).....	5
Тема 2 Особливості проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (6 годин).....	5
Тема 3 Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері (6 годин).....	6
Змістовий модуль 2 Методи і моделі проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру	7
Тема 4 Методи проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (10 годин).....	7
Тема 5 Моделі, що застосовуються для проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (10 годин).....	7
Тема 6 Об'єкти інтелектуальної власності у сфері землеустрою та кадастру (13 годин).....	8
Змістовий модуль 3 Визначення та формування інтелектуальної власності в сфері землеустрою та кадастру.....	8
Тема 7 Система інтелектуальної власності в Україні (10 годин).....	8
Тема 8 Комерціалізація інтелектуальної власності у сфері землеустрою та кадастру (12 годин).....	9
ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	10
Завдання до самостійної роботи № 1 Формування теоретико-методичних підходів у дослідженнях із землеустрою та кадастру	10
Завдання до самостійної роботи № 2 Математичне моделювання та прогнозування змін у сфері землеустрою та кадастру	11
Завдання до самостійної роботи №3 Складання заявки на корисну модель: опис, формула, креслення та реферат	13
ВИСНОВКИ.....	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	17

ВСТУП

Наукова складова є ключовим елементом у підготовці фахівців із геодезії та землеустрою, оскільки саме вона формує аналітичне мислення, методологічну культуру та здатність працювати з науковими джерелами. В умовах інтенсивного розвитку науки й техніки зростає потреба у застосуванні сучасних дослідницьких методів для комплексного аналізу проблем землекористування, кадастрового обліку й управління земельними ресурсами. Навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» покликана забезпечити здобувачів магістерського рівня навичками проведення якісних досліджень та правового захисту їхніх результатів.

Подані методичні рекомендації висвітлюють ключові аспекти організації самостійної роботи, спрямованої на засвоєння методологічних засад наукової діяльності. Акцент зроблено на визначенні актуальності теми, формулюванні наукової новизни, доборі загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, а також опрацюванні джерельної бази. Особлива увага приділена питанням інтелектуальної власності, зокрема оформленню патентної документації, а також договірним аспектам передачі прав на результати досліджень.

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню теоретико-методичних основ досліджень, розвитку аналітичного мислення та навичок оцінювання прав на об'єкти інтелектуальної власності у сфері землеустрою та кадастру. Завдання охоплюють розроблення методичних підходів, побудову математичних моделей, підготовку патентної документації та правову оцінку інтелектуальних продуктів.

Матеріали зорієнтовані на здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій і покликані сформувати цілісне уявлення про дослідницьку діяльність у цій сфері. Здобуті знання сприятимуть професійному зростанню, розвитку власних наукових ідей і впровадженню інновацій у практику землеустрою, кадастру та просторового планування.

Таким чином, методичні рекомендації сприяють розвитку дослідницького потенціалу, формуванню наукового світогляду та впровадженню сучасних підходів до управління земельними ресурсами.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Напрями та особливості проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру

Тема 1 Напрями проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (6 годин).

Предмет і завдання дисципліни, напрями проведення наукових досліджень.

Визначення актуальності наукового дослідження, узагальнення та систематизація теоретико-методичних підходів у сфері землеустрою та кадастру.

Література: [2, 4, 6, 14, 21].

Контрольні запитання:

1. У чому полягає актуальність наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру?
2. Які основні завдання дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»?
3. Які напрями наукових досліджень є пріоритетними у сфері земельних відносин?
4. Що включає поняття «предмет дослідження» у контексті землеустрою?
5. Які теоретико-методичні підходи здебільшого використовуються у сучасних дослідженнях кадастрової сфери?

Тема 2 Особливості проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (6 годин).

Формулювання елементів наукової новизни та результатів дослідження.

Формування інформаційно-аналітичного та просторового забезпечення для проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру.

Напрями виокремлення чинників та побудова багаторівневої системи показників для здійснення досліджень у сфері землеустрою та кадастру

Література: [2, 14].

Контрольні запитання:

1. Чому наукові дослідження у сфері землеустрою та кадастру є актуальними?
2. Які ключові цілі та завдання дисципліни «Методологія наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»?
3. Які напрями наукових досліджень вважаються пріоритетними у сфері земельних відносин?
4. Що охоплює поняття «предмет дослідження» у контексті землеустрою?
5. Які теоретико-методичні підходи найчастіше застосовуються у сучасних дослідженнях кадастрової сфери?

Тема 3 Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері (6 годин)

Інтелектуальна діяльність та її результати у науково-дослідній сфері.

Форми викладу матеріалів наукових досліджень та наукові видання.

Об'єкти авторського права у науково-дослідній сфері та їх охорона.

Плагіат та академічна доброчесність.

Література: [15, 19].

Контрольні запитання:

1. Що таке інтелектуальна діяльність у контексті наукових досліджень?
2. Які основні види наукових публікацій виокремлюють у науково-дослідній сфері?
3. Які об'єкти авторського права можуть виникати під час наукової діяльності?
4. Якими способами забезпечується правова охорона авторських прав на наукові результати?
5. Що таке академічна доброчесність? Як плагіат порушує її принципи?

Змістовий модуль 2

Методи і моделі проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру

Тема 4 Методи проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (10 годин).

Загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень.

Геопросторовий аналіз як інструментарій проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру.

Література: [5, 8, 21].

Контрольні запитання:

1. Які загальнонаукові методи досліджень використовуються у сфері землеустрою?
2. У чому полягає специфіка спеціальних методів дослідження в кадастровій діяльності?
3. Що таке геопросторовий аналіз і які його функції у наукових дослідженнях?
4. Як обґрунтовується вибір методів у науковому дослідженні?
5. Яке значення має поєднання різних методів для досягнення вірогідних результатів?

Тема 5 Моделі, що застосовуються для проведення наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру (10 годин).

Математичне моделювання чинників, що впливають на землеустрій та кадастр.

Застосування геоінформаційних систем для представлення результатів наукових досліджень у сфері землеустрою та кадастру.

Література: [4, 7].

Контрольні запитання:

1. Які види математичних моделей застосовуються у дослідженнях із землеустрою?
2. Які чинники підлягають моделюванню у сфері кадастрової діяльності?

3. Які можливості надають ГІС у контексті наукових досліджень у галузі землеустрою?

4. У чому полягає взаємозв'язок між математичними моделями та геопросторовими даними?

5. Яке значення має моделювання для прийняття рішень у земельному адмініструванні?

Тема 6 Об'єкти інтелектуальної власності у сфері землеустрою та кадастру (13 годин).

Об'єкти промислової власності у сфері землеустрою та кадастру.

Основні положення та порядок патентних досліджень.

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності: комерційна таємниця, раціоналізаторська пропозиція та наукове відкриття

Література: [3, 9, 12, 22].

Контрольні запитання:

1. Які об'єкти інтелектуальної власності можуть виникати у сфері землеустрою та кадастру?

2. У чому полягає різниця між винаходом і корисною моделлю?

3. Які етапи включає проведення патентного дослідження?

4. Що належить до нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності?

5. Яке практичне значення мають об'єкти інтелектуальної власності у кадастровій діяльності?

Змістовий модуль 3

Визначення та формування інтелектуальної власності в сфері землеустрою та кадастру

Тема 7 Система інтелектуальної власності в Україні (10 годин).

Поняття права та системи інтелектуальної власності.

Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.

Національне та міжнародне законодавство про інтелектуальну власність.

Державна система правової охорони та управління інтелектуальною власністю.

Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.

Види відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

Література: [15, 19, 20, 22].

Контрольні запитання:

1. Що становить правову основу інтелектуальної власності в Україні?
2. Хто є суб'єктами права інтелектуальної власності?
3. Які основні міжнародні договори регулюють сферу інтелектуальної власності?
4. Які органи входять до державної системи інтелектуальної власності в Україні?
5. У чому полягають особливості юридичної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності?

Тема 8 Комерціалізація інтелектуальної власності у сфері землеустрою та кадастру (12 годин).

Поняття, мета та основні способи комерціалізації інтелектуальної власності.

Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Література: [16, 17, 22].

Контрольні запитання:

1. У чому полягає суть комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності?
2. Назвіть основні способи комерціалізації результатів наукової діяльності.
3. Які види договорів найчастіше укладають при передачі майнових прав?
4. У чому специфіка договорів у сфері інтелектуальної власності порівняно з іншими цивільно-правовими угодами?
5. Як здійснюється оцінка ефективності комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у сфері геоінформаційних технологій?

ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання до самостійної роботи № 1 ФОРМУВАННЯ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ

Мета завдання: ознайомитися з теоретичними та методологічними підходами, що застосовуються у наукових дослідженнях у сфері землеустрою та кадастру; навчитися аналізувати їхню доцільність, структуру та логіку застосування відповідно до обраної тематики дослідження.

Сфера землеустрою та кадастру охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з плануванням використання земель, веденням кадастрового обліку, управлінням земельними ресурсами та забезпеченням правового режиму земель. Проведення досліджень у цій галузі передбачає не лише володіння спеціальними знаннями, а й розуміння теоретичних і методологічних засад наукової діяльності.

Методологія досліджень визначає підхід до формулювання наукових проблем, побудови логіки дослідження, вибору методів, а також оцінки результатів. Від правильності вибору теоретико-методичних засад залежить наукова обґрунтованість, вірогідність висновків і практична цінність отриманих результатів. У сучасних умовах дедалі більшого значення набувають міждисциплінарні та інтегровані підходи, які поєднують методи геодезії, земельної економіки, екології, інформаційних технологій тощо.

Обізнаність із теоретичними засадами дозволяє критично оцінити наукову інформацію, сформулювати актуальні проблеми, визначити об'єкт і предмет дослідження, побудувати структурно-логічні схеми та обґрунтувати вибір методів. Окрім того, здобувач має вміти адаптувати загальні методологічні підходи до конкретної тематики у сфері землеустрою та кадастру зважаючи на специфіку земельних систем, правових норм та організаційно-технічних умов.

Засвоєння теоретико-методичних засад дослідження формує фундамент для подальшої наукової і практичної діяльності, а також є необхідною умовою для підготовки курсових, кваліфікаційних та дисертаційних робіт, участі в проєктах і експертних оцінках у сфері земельних відносин.

Завдання для виконання:

1. Проаналізувати основні теоретико-методичні підходи, що використовуються у дослідженнях із землеустрою та кадастру.

2. Визначити актуальну наукову проблему, сформулювати мету та завдання дослідження.

3. Узагальнити ключові методологічні положення, які застосовуються для аналізу земельних ресурсів, кадастрових систем і процесів землеустрою.

4. Побудувати структурно-логічну схему дослідження, визначити його основні етапи.

5. Оцінити можливості використання сучасних інноваційних підходів та інструментів у дослідженнях цієї галузі.

6. Скласти письмовий звіт, який повинен містити:

- вступ (коротке обґрунтування актуальності теми);
- огляд наукових підходів (аналіз основних концепцій і методологій);
- формулювання наукової проблеми (визначення предмету дослідження, мети, завдань);
- структурно-логічну схему дослідження (графічне зображення етапів дослідження);
- висновки (узагальнення основних положень та рекомендації щодо вибору методології);
- список використаних джерел (оформлений відповідно до наукових стандартів).

Виконання завдання має сприяти здобуттю навичок критичного аналізу теоретико-методичних підходів у дослідженнях, що стосуються землеустрою та кадастру, формуванню цілісного уявлення про наукову логіку та послідовність дослідження, умінню будувати структурно-логічну модель дослідницької роботи, а також обґрунтовано обирати відповідні методи аналізу.

Завдання до самостійної роботи № 2

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЗМІН У СФЕРІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ

Мета завдання: сформувати у здобувачів навички використання математичних методів для аналізу та прогнозування змін у сфері землеустрою та кадастру; ознайомитися з математичним моделюванням як інструментом для оцінки ефективності управління земельними ресурсами та прогнозування їхнього розвитку.

Сучасна система управління земельними ресурсами потребує науково обґрунтованих рішень, що базуються на аналізі динаміки показників, які характеризують стан і використання земель. У цьому контексті математичне моделювання та прогнозування є ключовими інструментами для виявлення

закономірностей у розвитку територій, оцінки ефективності землеустрою та формування стратегій удосконалення кадастрових систем.

Математичні моделі дозволяють кількісно описати взаємозв'язки між різними факторами, що впливають на структуру землекористування, показники земельного фонду, змінювання форм власності чи вартості землі. Завдяки цьому можна не тільки фіксувати наявні тенденції, а й здійснювати прогнози їхнього розвитку в часі. Особливу значущість ці методи мають у кадастровому плануванні, обґрунтуванні нормативної грошової оцінки, моделюванні впливу містобудівної політики або екологічних факторів на землекористування.

Застосування методів регресійного, кореляційного аналізу, трендових моделей або статистичних прогнозів дозволяє не лише поліпшити точність оцінок, а й автоматизувати обробку великих масивів просторових і облікових даних. Це особливо актуально в умовах впровадження цифрового кадастру та розвитку електронних геоінформаційних систем, що акумулюють дані про земельні ділянки, їх власників, цільове призначення, обмеження у використанні тощо.

Опанування засад математичного моделювання дає змогу майбутнім фахівцям у сфері землеустрою та кадастру не лише якісно аналізувати ситуацію на ринку земель, а й формулювати науково обґрунтовані рекомендації для державної та муніципальної політики у сфері земельних відносин. Таким чином, моделювання та прогнозування стають важливою складовою професійної компетентності фахівця з геодезії, землеустрою та кадастру.

Завдання для виконання:

1. Ознайомитися з математичними методами моделювання процесів у сфері землеустрою та кадастру.
2. Визначити основні показники, що характеризують земельні ресурси, кадастровий облік та процеси землеустрою.
3. Обрати відповідний метод математичного моделювання (кореляційний аналіз, регресійний аналіз, трендові моделі тощо) для аналізу змінювання цих показників.
4. Побудувати математичну модель залежності обраних показників, використовуючи статистичні або аналітичні методи.
5. Виконати прогнозування можливих змін ключових показників та оцінити його точність.
6. Інтерпретувати отримані результати та сформулювати висновки щодо застосування математичного моделювання у сфері землеустрою та кадастру.
7. Скласти письмовий звіт, який повинен містити:

- вступ (короткий огляд значення математичного моделювання у сфері землеустрою та кадастру);
- огляд методів математичного моделювання (аналіз можливих підходів та обґрунтування вибору конкретного методу);
- визначення ключових показників дослідження (пояснення вибору показників, що підлягають аналізу та прогнозуванню);
- розрахунки та побудову математичної моделі (опис процесу моделювання, використані формули, розрахункові таблиці, графічні зображення результатів);
- прогнозування змін (оцінка можливих майбутніх тенденцій на основі побудованої моделі);
- висновки (узагальнення результатів дослідження та практичні рекомендації);
- список використаних джерел (відповідно до наукових стандартів).

Виконання завдання має сприяти формуванню навичок математичного моделювання й застосуванню статистичних методів у сфері землеустрою та кадастру, розвитку здатності до аналізу тенденцій змінювання ключових показників, що характеризують стан земельних ресурсів і кадастрових систем, а також опануванню підходів до прогнозування можливих змін та оцінювання їхньої вірогідності.

Завдання до самостійної роботи № 3

СКЛАДАННЯ ЗАЯВКИ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ: ОПИС, ФОРМУЛА, КРЕСЛЕННЯ ТА РЕФЕРАТ

Мета завдання: ознайомитися з процедурою патентування корисних моделей в Україні, набути практичних навичок складання заявки, що включає опис, формулу, креслення та реферат, з орієнтацією на технічні рішення у сфері геодезії, землеустрою та кадастру.

Правова охорона технічних рішень у формі винаходів (корисних моделей) є важливою складовою інтелектуальної власності, що дозволяє забезпечити юридичний захист нових технічних рішень, сприяти їхній комерціалізації та підвищувати інноваційний потенціал у різних сферах професійної діяльності, зокрема в геодезії, землеустрої та кадастрі. Корисна модель, на відміну від винаходу, характеризується спрощеними вимогами до патентоздатності та швидшою процедурою реєстрації, що робить її зручною формою охорони технічних рішень прикладного спрямування.

У практиці інженерів-землевпорядників, кадастрових реєстраторів та фахівців з просторового аналізу зазвичай виникає потреба у створенні або вдосконаленні технологій збору, обробки та візуалізації геопросторових даних. Такі рішення можуть бути реалізовані у вигляді алгоритмів, пристроїв, систем або інженерних методик і за умови відповідності критеріям новизни та корисності претендувати на реєстрацію як корисні моделі.

Складання заявки на корисну модель передбачає дотримання визначеної структури: опис об'єкта, його технічне призначення та переваги, чітке формулювання суті технічного рішення, подання креслень, які ілюструють конструкцію або алгоритм дії, а також реферату, що стисло викладає суть розробки. Правильне оформлення цих елементів є ключовою умовою для реєстрації патенту та ефективного захисту авторських прав на створену модель.

Опанування методики підготовки патентної заявки є важливим кроком у підготовці здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в інноваційному середовищі. Теоретичне розуміння та практичне виконання цього завдання дозволяє закласти основу для подальшої роботи з охороною інтелектуальної власності, зокрема у сфері застосування технологій у землевпорядній, геодезичній та кадастровій практиці.

Завдання для виконання:

1. Опрацювати чинне законодавство України щодо охорони прав на корисні моделі.
2. Обрати об'єкт, який може бути визнаний корисною моделлю (наприклад, технічне пристосування, інженерне рішення, алгоритм, елемент обладнання тощо) та перевірити його патентоспроможність і новизну.
3. Розробити опис корисної моделі, в якому зазначити:
 - технічну проблему, що потребує вирішення;
 - суть запропонованого рішення;
 - відмінності та переваги порівняно з наявними аналогами.
4. Сформулювати формулу корисної моделі, яка чітко визначає обсяг правової охорони.
5. Підготувати креслення або схему, яка візуалізує ключові конструктивні або функціональні особливості моделі.
6. Скласти реферат, у якому стисло викласти суть корисної моделі, її призначення та переваги.
7. Оформити заявку відповідно до формальних вимог патентного відомства України (на підставі рекомендацій ІР-офісу).
8. Скласти звіт, який повинен містити:
 - вступ (обґрунтування вибору корисної моделі та її значення);

- огляд патентних вимог (аналіз правил складання заявки, формулювання ключових вимог);
- опис корисної моделі (детальний опис технічного рішення, його особливості та переваги);
- формулу корисної моделі (ключові технічні характеристики, що визначають обсяг охоронних прав);
- креслення або схематичне зображення (графічна ілюстрація суті розробки) за потреби;
- реферат (стислий опис винаходу з основними характеристиками);
- висновки (аналіз отриманих результатів, оцінка перспектив патентування);
- список використаних джерел (відповідно до наукових стандартів).

Виконання завдання має сприяти формуванню навичок складання заявки на корисну модель відповідно до вимог чинного законодавства України, розвитку вміння логічно структурувати технічний опис і формулу технічного рішення, ознайомленню з особливостями правової охорони об'єктів інтелектуальної власності у професійній діяльності, а також підготовці до практичного впровадження власних наукових розробок та забезпечення їхнього юридичного захисту.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання самостійної роботи здобувачі оволодівають практичними навичками ідентифікації, класифікації та захисту об'єктів інтелектуальної власності, що виникають у результаті наукових досліджень у сфері геодезії, землеустрою та кадастру. Методичне забезпечення сприяє систематизації знань щодо правового регулювання, оформлення патентної документації, аналізу правового статусу інтелектуальних продуктів та застосування просторово-аналітичних методів дослідження.

Розроблені завдання спрямовані на розвиток здатності формувати інформаційно-аналітичну основу досліджень, будувати багаторівневу систему чинників, моделювати процеси використання земель та аналізувати правові аспекти результатів дослідницької діяльності. Завдяки цьому студенти здобувають здатність аргументовано формулювати висновки, прогнозувати наслідки впровадження технічних і організаційних рішень, а також захищати права на результати інтелектуальної праці.

Методичні матеріали зорієнтовані на формування компетентностей, що є ключовими для сучасного фахівця у сфері землеустрою та кадастру: застосування міждисциплінарних підходів, дотримання академічної доброчесності, розуміння міжнародного досвіду управління інтелектуальною власністю. Це забезпечує інтеграцію знань про наукову, правову та інноваційну складові діяльності у професійну практику.

Узагальнюючи, можна зазначити, що використання розробленого методичного забезпечення сприяє розвитку критичного мислення, здатності до самостійного наукового пошуку та створення інноваційних продуктів у сфері управління земельними ресурсами та інтелектуальної діяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Законодавство України [Електрон. ресурс] : сайт. – Електрон. текст. дані. – Оновлюються постійно. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>, вільний (дата звернення: 12.07.2025). – Назва з екрана.
2. Бандурка А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Бандурка А. М., Семенов В. Л. – Харків : Вид-во НУВС, 2020. – 276 с.
3. Бахмут В. В. Інтелектуальна власність у сфері землеустрою / В. В. Бахмут. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 240 с.
4. Винокуров Є. Ю. Методологія наукових досліджень у землевпорядкуванні / Є. Ю. Винокуров. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 198 с.
5. Винокуров Є. Ю. Основи математичного моделювання у землеустрої / Є. Ю. Винокуров. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 210 с.
6. Геодезія, землеустрій і кадастр : сучасні напрями наукових досліджень / за ред. П. Ф. Куліша. – Київ : НАУ, 2022. – 312 с.
7. Герасименко О. М. Геоінформаційні системи і бази даних у кадастрі / О. М. Герасименко. – Харків : ХНАУ, 2021. – 190 с.
8. Герасименко О. М. Основи геоінформаційних технологій у кадастрі / О. М. Герасименко. – Харків : ХНАУ, 2021. – 176 с.
9. Goi V. Strategies for the protection of intellectual property in geodesy and their implementation in the activities of construction companies [Electronic resource] / V. Goi // International scientific journal «Internauka». Series : «Economic Sciences». – Electronic text data. – 2024. – № 4. – Regime of access: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-4-9809>, free (date of the application: 15.08.2025). – Header from the screen.
10. Goi V. The role of intellectual property in the formation of the market value of construction companies [Electronic resource] / V. Goi // Ekonomika ta suspilstvo. – Electronic text data. – 2024. – № 61. – Regime of access:

<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-87>, free (date of the application: 20.07.2025). – Header from the screen.

11. Гой В. В. Вебсайт як економічне поняття і складний об'єкт права інтелектуальної власності [Електрон. ресурс] / В. В. Гой // Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві : зб. наук. пр. – Електрон. текст. дані. – 2021. – Т. 3, № 42. – С. 89–93. – Режим доступу: [https://doi.org/10.18371/2221-755x3\(42\)2021253532](https://doi.org/10.18371/2221-755x3(42)2021253532), вільний (дата звернення: 01.09.2025). – Назва з екрана.

12. Goi V. Economic challenges of intellectual property in the digital era: legal, economic and social aspects [Electronic resource] / V. Goi, V. Zhukovska, V. Cherednychenko, O. Zabolotna, V. Shyshliuk // Revista Electrónica De Investigación En Ciencias Económicas. – Electronic text data. – 2023. – Vol. 11. – № 21. – P. 235–262. – Regime of access: <https://doi.org/10.5377/reice.v11i21.16553>, free (date of the application: 18.06.2025). – Header from the screen.

13. Strategic knowledge management: creation, preservation and utilization of intellectual capital / V. Goi, K. Mamonov, L. Kovalenko, V. Nonik, M. Dergach // Br. J. Ed., Tech. Soc. – 2024. – V. 15. – № 2. – P. 45–59.

14. Гончарук С. В. Землеустрій : навч. посіб. / С. В. Гончарук. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 256 с.

15. Греков Є. Ю. Інтелектуальна власність у науковій діяльності : навч. посіб. / Є. Ю. Греков. – Київ : Академія, 2021. – 224 с.

16. Економіка інтелектуальної власності [Електрон. ресурс] / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. ; за ред. Л. С. Шевченко. – Електрон. текст. дані. – Харків : Право, 2015. – 120 с. – Режим доступу: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12373/1/Shevchenko_2015.pdf, вільний (дата звернення: 10.08.2025). – Назва з екрана.

17. Жарінова І. В. Економіка інтелектуальної власності : навч. посіб. / І. В. Жарінова. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 310 с.

18. Про авторське право і суміжні права [Електрон. ресурс] : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20>, вільний (дата звернення: 25.07.2025). – Назва з екрана.

19. Про наукову і науково-технічну діяльність [Електрон. ресурс] : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>, вільний (дата звернення: 08.08.2025). – Назва з екрана.

20. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі [Електрон. ресурс] : Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>, вільний (дата звернення: 28.06.2025). – Назва з екрана.

21. Іванов П. С. Геопросторові методи аналізу в системі землеустрою : навч. Посіб. / П. С. Іванов. – Львів : ЛНУ, 2022. – 180 с.

22. Інтелектуальна власність [Електрон. ресурс] : підручник для студентів неюридичних факультетів / В. О. Семків, Р. С. Шандра. – Електрон. текст. дані. – Львів : Галицький друкар, 2015. – 280 с. – Режим доступу: <http://surl.li/aqdjkt>, вільний (дата звернення: 30.07.2025). – Назва з екрана.

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації
до організації самостійної роботи
з навчальної дисципліни

**«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

*(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій)*

Укладачі: **МАМОНОВ** Костянтин Анатолійович,
ГОЙ Василь Васильович,
В'ЯТКІН Роман Сергійович

Відповідальний за випуск *О. В. Афанасьєв*
Редактор *О. А. Норик*
Комп'ютерне верстання *Р. С. В'яткін*

План 2025, поз. 593М

Підп. до друку 19.09.2025. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 1,0.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Чорноглазівська, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідectво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 8386 від 14.09.2025.